

Қорқыт Ата атындағы Қызылорда мемлекеттік
университеті

Қауынды өсіру технологиясы

бұлар қашан, қайдан шықты?

пайдалы ма, зиян ба?

құрамында нендей заттар бар?

қауынның өсіру технологиясын білеміз бе?

Жұмыстың мақсаты:

қауынды табиғи –экономикалық аудандарға дұрыс егу және жоғары агротехникамен өсіру

А.Н.Костяков әдісін тиімді пайдалана отырып, одан өте жоғары, тұрақты қауынның сорттарын алу

халық медицинасына пайдасын түсіндіру

Қауынның отаны – Египет

Қауынның жемісінің құрамында 4,5 – 18% қант, 0,6% белок, С, РР витаминдері, каротин болады. Қауын жәндіктер арқылы тозаңданады да, гүл жатыны түйнекке айналып жеміс салады. Қауын 25 – 30⁰С температурада жақсы өседі, температура 15⁰С-қа төмендесе өсуі баяулайды да, 3 – 5⁰С-та үсікке шалдығады. Қауынның құрамында: қант, А, Р, С дәрумендері, аскорбин қышқылдары, темірдің минералды тұздары, калий, натрий және фруктоза, сахароза, глюкоза көміртектері бар

Қауынның халық медицинасындағы пайдасы

- Жүйке жүйесін тыныштандырады
 - иммунитетіңізді қатайтады
 - Қандағы гемоглабин мөлшерін көбейтеді.
 - бронхит, ревматизм
 - Жүрек-қан тамыр ауруларының да алдын алады
 - Бүйректен тас пен құм шығарады
-

Қауынды өсіру технологиясы бойынша кеңестер

қауынға жылуы жақсы, механикалық құрамы жеңіл, қоректік заттары мол топырақтар қажет

күзде жерді дайындау кезінде олардағы құнарлы заттардың мөлшеріне байланысты 20—30 т/га қарашірік, 240-250 суперфосфат енгізеді

азоттық және калийлық тыңайтқыштарды вегетация кезінде N (45—52 кг ә.з. бойынша), K (га —ға 30—40 кг ә.з.) мөлшерінде енгізген жақсы

Климаттық жағдайы

Арал қаласы– құмды құрғақты климатта, үстірт қыратта орналасқан. Арал жер шарының 60 градусық ендігінде орналасқан.

Арал қаласының климаты тым континенттік. Орташа ауа температурасы қаңтарда – 13 – 15° С, шілдеде 24-35° С. Жауын – шашынның мөлшері 100 мм – ге жуық. Аяусыз күндер саны 160 тәулік, қар жамылғысы жұқа 10 см, ол 80 күндей жатады. Вегетация кезеңінің жылдық температура жиынтығы солтүстігінде 3400° С, оңтүстігінде 3800° С. Жауын – шашынның жылдық орташа мөлшері солтүстігінде 150 мм, оңтүстігінде 105 мм. Оның 80% - ға жуығы көктем мен күз айларына келеді. Атмосфера қуаңшылықтың орташа мөлшері 50 тәулік. Аудан өте құрғақ агроклиматтық ауданға жатады. Сондықтан гидрометриялық коэффициент 0,3 – ті құрайды, яғни ылғалдылығы өте төмен аймаққа жатады.

Қауынның суару режимін А.Н.Костяковтың графо-аналитикалық әдісімен есептеу

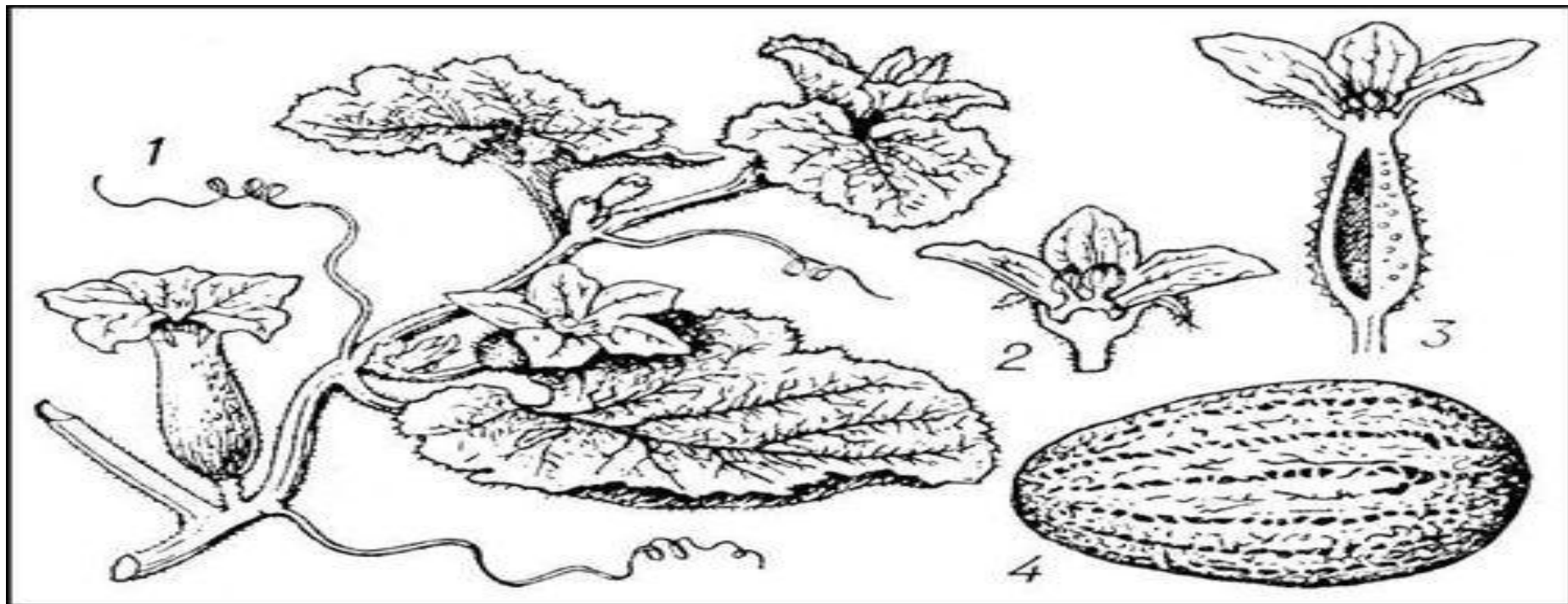
Бұл әдіс топырақ қабатындағы ылғал балансын онкүндік мерзімдерде анықтауына негізделген. Дақылдың суды тұтынуы А.Н.Костяковтың формуласымен анықталады:

$$E = K \cdot Y = 100 \cdot 50 = 5000 \text{ м}^3/\text{га}$$

мұнда : E - дақылдың суды тұтынуы, м³/га;

K - Дақылдың суды тұтыну коэффициенті, м³/ц

Y - өсімдіктің межелі өнімі, ц/га.

Қауын өсіруге арналған жерлерді асқабақтық өсімдіктерді өсіруге арналған жер секілді дайындайды. Жоғары көлемде өнім жинаудың міндетті шарттарының бірі – жерді терең жырту (немесе қазу). Жерді тереңірек өңдеу өсімдіктің жақсы өсуі мен олардың жемісті мол салуына мүмкіндік береді.

Болжамды есептеулер.

Шығыстар:

Тұқым сатып алу – 1 қорап (10 дана) x 500 теңге x 10 қорап = 5 000 теңге.

Табыс:

– Қарбыздарды сату – 1 кг. – 40 теңге x 5-6 кг. (1 қарбыздың орташа салмағы),
40 қарбыз 8 000 теңге тұрады.

– Қауындарды сату – 1 кг. – 60 теңге x 5-7 кг. (1 қауынның орташа салмағы),
40 қауын 12 000 теңге тұрады.

– Асқабақтарды сату – 1 кг. – 80 теңге x 3-5 кг. (1 асқабақтың орташа салмағы),
40 асқабақ 9 600 теңге тұрады.

Назарларыңызға рахмет

